

Kitang LUNGSURANON sa Siaton

Kamatuoran
Pagbuligay
Lungsod mauswagon

Selebrasyon sa Bulan sa Nutrisyon gidumog

“Adlaw sa pagsundayag sa mga produkto sa kada barangay,” matud pa ni Mayor Alberto Ator niadtong Hulyo 30, 2014 panahon sa pagsaulog sa Bulan sa Nutrisyon.

Naghiusa ang mga barangay sa Siaton sa Apolinario Quisay gym aron isaulog ang bulan sa nutrisyon ubos sa tema “Kalamidad Paghandaan: Gutom at Malnutrisyon Agapan.” Gipasundayag

ang mga lain-laing klase nga baligya nga prutas ug utanon lakip na usab ang mga pagkaon nga “Go, Grow, and Glow” alang sa himsug nga panglawas.

Gisugdan ang programa sa mga nagsayaw sa zumba gipanguloan ni Angking Rapon. Diha usay bangga sa pagluto, *well-baby*, *agrofair*, bangga sa pinakadako nga utanon, ug *poster making*. Gidumog sa mga lungsuranon ang mga lain-

Ang Brgy. Canaway ang nahimong mananaog atol sa Agrofair nga gipahigayun atol sa pagtapos sa selebrasyon sa Bulan sa Nutrisyon karong tuiga.

laing disenyo sa kyosko, ilabi na ang pagkaon nga giandam sa DSWD.

Midaog sa bangga sa pagluto si Genesis Arsulo, taga Brgy.3. Sa Agrofair ikatulog mananaog ang Mantiquil, ikaduha ang Sandulot, ug kampeyon ang Canaway. Sa poster making alang sa elementarya, ikatulo si Dan Harold Gadingan (DepEd West 1), ikaduha si

Jasper Niño Quintao (Siaton East), ug kampeyon si Ira Jane Kirno (Giligaon Elem., DepEd West 2). Alang sa sekundarya, ikatulo si Angel Rafales (Cabangahan High School, DepEd West 2), ikaduha si Angelica Cañete (Napacao High School), ug kampeyon si Zyrah Salvador (Siaton Science High School).

padayon sa p. 4

79th IB mibiya sa NegOr

Ang kapin sa 500 ka tawo sa 79th Infantry “Masaligan” Battalion sa Philippine Army mibiya sa Negros Oriental alang sa tulo ka bulan nga Battalion of Excellence nga pagbansay sa Nueva Ecija.

Si Lt. Col. Harold Anthony Pascua, kumander sa 79th IB,

miingon nga ang batalyon mibiya sa *headquarter* sa Siaton, Negros Oriental, ug misakay sa usa ka C-130 nga ayroplano de karga sa Philippine Air Force gikan sa Dumaguete-Sibulan *airport*.

Ang 79th IB, nga miabut

padayon sa p. 4

Si Amancio Gainsan nag-andam og pospas sa DSWD alang sa libreng pakaon sa mga lungsuranon.

Si Zyrah Salvador sa Siaton Science High School, kauban ang iyang coach nga si Sir Da Alar, nahimong kampeyon sa Poster Making alang sa sekundarya.

EDITORIAL**Bulan sa Nutrisyon**

Ang pagsaulog sa Bulan sa Nutrisyon matag tuig naandan na nga kalihukan diha sa mga tunghaan. Gani ang mga kabataan mahibalo na man kun unsa ang angay nilang buhaton atol sa maong selebrasyon.

Apan unsa man gayud ang tinuuray nga kahulugan niini. Ang tema sa selebrasyon karong tuiga mao ang “Kalamidad Paghandaan, Gutom at Malnutrisyon Agapan.” Sa atong pinulungan kini nag-ingon nga ang kalamidad angayan nga pangandaman, ang kagutom ug ang malnutrisyon tambalan.

Nindot ni nga tema tungod kay dili lamang gipunting ang selebrasyon sa maayong panglawas apan gilakip ang pagpangandam kun ugaling adunay mga kalamidad nga moigo sa atong nasud.

Kahibaluan nga nakasinati na kita sa kabangis sa mga bagyo nga mihapak sa atong nasud diin daghang mga Pilipino ang nakaagum sa kapait human nawad-an sa ilang mga panimalay, mga panginabuhian ug lakip na gani ang ilang mahal sa kinabuhi.

Dili lamang bagyo ang nasinati kondili linog usab nga sama sa bagyo kaling lang giwala ang mga gitawag natong “landmarks” sama didto sa Bohol. Ang Negros Oriental wala makalikay niini kay nakasinati usab kini sa kabangis sa baha ingon man sa linog.

Subay sa tema sa selebrasyon karong tuiga, maaninaw gayud ang kaimportante sa pagpangandam batok sa kalamidad, ang pagpangandam aron dili masinati ang kagutom nga moresulta unya sa malnutrisyon.

Sa lokal nga kagamhanan sa Siaton dakong pasidungog alang sa tanan tungod sa malampusong selebrasyon sa Bulan sa Nutrisyon diin lainlaing mga kalikuhan ang gipatuman sama sa *poster making contest*, *agro fair* ug uban pa.

Kudos sa tanan.

Bukhad

Susan Monte de Ramos-Soldwisch

Niadtung Bata Pa Ko...

Ni: Grace Monte de Ramos-Arcellana

Kinaham nako ug sa akong mga kadula sa Panligiran ang pangaligo sa suba sa Siaton. Kon moingon ang usa nga “Adto tas tubig!” wala gyuy mobalibad. Bisag katong dili kabalo molangoy, mouban gihapon, maglublob ug magdula sa mabaw nga parte samtang ang mga mas dagkong bata magpasundayag sa ilang kahanas didtos lalom nga tubig.

Usahay, dili mi mamauli para mokaon. Magbalon mig nilun-ang saging, kamote, o kan-on ug sud-an, ug didto na mi mangaon sa daplin sa suba. Niadtung paagi, maghapon-hapon mig pangaligo. Tagbaw gyud!

Kon wala mi dalang pagkaon, mamupo mig prutas sa kakahoyan sa kada daplin sa tubig. Daghang kaman-sili nga tunokon ang sanga apan madagpas rag lipak ang ilang bunga nga naglingin, morag pulseras. Sa pikas nga pangpang, dunay lomboy nga masaka ras mga bata. Didto mi mobatog, daw mga langgam nga listong manguha sa iyang bunga.

Niadtung panahona, daghan pang awon sa Panligiran. Molangoy silas tubig ug mokamang sa bakilid. Usahay, amo silang dad-on sa among pagpauli aron himuong binuhi sa balay. Wala pay nagpahimangno kaniadto nga ang mga binuhat nga ihalas dili angay nga hilabtan ug kuhaon gikan sa kalasangan. Walay nagtudlo nga kinahanglang panalipdan ang ilang naandang pinuy-anan. Apan mas maalam ang mga awon, kay molabay lamang ang pila ka adlaw, mawala na silas tugkaran. Nagtuo ko nga nakat-on silang mopauli sa tubig. Naa pa kaha ang ilang mga liwat dihas Panligiran?

*Unsay imong mga panumduman sa Siaton niadtung bata pa ka? Naa ba kay gikahidlawan nga lugar, tanom, pagkaon, o kalingawan? Basin dunay Siatanon nga dili nimo malimtan? Iambit kini sa **Kitang Lungsuranon**. Ipadala sa montesoldwiscc@gmail.com.*

Selebrasyon... gikan sa p. 1

Si B i s e - M a y o r Teodorico Yap nanghinaot nga sa sunod tuig puhon madasigon gihapon ang mga kabarangayan sa pagsalmot sa pagsaulog. Mapasalamaton usab sila sa pangulo sa Turismo, Rhodenito Totoya Exconde; Agriculture, Abednigo Gerona; ug Health Department. Aktibong nagpasiugda sa programa sila si Dr. Mitylene Besario Tan, Municipal Health Officer, ug Fe Diaz, kauban ang mga nars sa NDP, ug ang tanang departamento, barangay, ug tunghaan.

Kitang Lungsuranon

Gimantala sa **KL Publishing**, Siaton, Neg. Or., Philippines,
www.KitangSiatanon.com
TIN: 420-321-172-000; Permit number: 13-0450

Publishers

William Soldwisch & Susan Monte de Ramos-Soldwisch

Editor-in-Chief

Melita “Bing” Aguilar

Copy Editor

Mirzah V. Rodriguez

Tigbalita / Manunulat

Grace Arcellana
(2) 535-4718

Eugene Jamandron
0905-817-2988

Rey Mark Tubato
0905-111-9501

DAR nagtarget pag-apud-apod sa 12 mil ka ektarya hangtud sa 2016

Ang buhatan sa Department of Agrarian Reform (DAR) sa Negros Oriental nagtarget og kapin sa 12,000 ka ektarya nga yuta nga iapud-apod sa mga benepisyaryo sa repormang agraryo sa 2016.

Alang sa 2014, ang DAR sa lalawigan naglaum nga makaapud-apod og 4,970 ka ektarya nga yuta ngadto sa 3,819 ka mga ARB (*agrarian reform beneficiary*), samtang ang ilang target sa 2015 ngadto sa 2016 mao ang paghatag og 7,385 ka ektarya alang sa 5,675 ka benepisyaryo, ubos sa CARP o Comprehensive Agrarian Reform Program.

Ang CARP sa Negros Oriental naglangkob sa 33,792 ka ektaryang yuta, nga may balanse pa nga

18,589 ka ektarya niadtong Disyembre 31, 2010.

Ang DAR miapud-apod og 2,141 ka ektarya ngadto sa 1,456 ka ARB sa 2011, ug 2,042 ka ektarya ngadto sa 2,108 ka ARB sa 2012, sumala sa gipakita sa ilang rekord.

Sa 2013, 2,050 ang gitarget nga makaangkon og yuta ug maapud-aporan, ug ang nahitabo mao nga 1,553 ka ektarya ang naapud-apod ngadto sa 1,193 ka ARB, ug ang balanse nga 497 ka ektarya iapud-apod pa sa 381 ka benepisyaryo.

Ang pagdokumentar sa balanse nakompleto na, ug ang Certificates of Land Ownership Awards (CLOA) andam na nga irehistro. (PNA)

Kanal sa Brgy. 3 nahuman na

KANIADTO

KARON

Ang bag-ong kanal sa Barangay 3 natapos na. Sa una ang tubig sa kanal sa Mabini Street Barangay 1 mosalanap ngadto sa Barangay 3. Busa nangita og paagi si Kapitana Mercy Rubio Narvas sa Barangay 3 uban sa iyang mga kagawad nga ang tubig gikan sa Barangay 1 dili motupa sa Barangay 3 kondili modiretso sa Siaton river. Ilang nasabotan nga himoan kini og riprap ug ipadulong diretso sa suba sa Siaton ug tawgon nga Mabini Street Extension. Makita karon ang maayo ug han-ay nga kanal sa Barangay 3. Gisugdan ug nahuman ang kanal sa Hulyo ug nagkantidad og 20% sa badyet sa 2014.

Samtang naghulat sa ilang mga estudyante, nagbasa sa KL sila si Maria Luz Villosan, Amy Sinda, ug Arsenia Jabon sa gawas sa Barangay Hall, Poblacion III.

79th IB... gikan sa p. 1

sa Negros Oriental niadtong Pebrero 2008 gikan sa Bohol, mopailalum sa pagbansay nga may tumong sa pagdugang sa ilang abilidad pakig-away ditto sa Fort Magsaysay sa Palayan City, Nueva Ecija.

Ang abilidad sa batalyon sa pag-*“move, shoot and communicate”* o paglihok, pagpusil ug pagkomunikar madugangan ug kini maglakip sa ihatag nga dugang sakyanan, armas de fuego, ekipo sa radyo

ug susamang butang, miingon si Pascua.

Ang 20th IB maoy mipuli sa 79th IB sa tanang puesto nga ilang gibiyaan ug mipuli sa ilang mga katungdanan sa mga dapit nga ilang gikontrolar o gi-okupar, miingon usab siya.

Iyang gipasalig nga walay mabakante sa pagbiya sa 79th IB nga gilauman nga mobalik sa Negros Oriental sa Oktubre. (PNA)

Hulagway kuha ni Judy Flores Partlow

IPPUA Hair Studio

Located at National Highway cor. Burgos St.
(beside BOFARMPUCO)
Contact # 09069541512

Owned by: Claudine Magallanes
Managed by: Pinky Oclarit Quilinguin

Mga retrato gikan sa Siaton Neg. Or. Facebook Page

Si Mayor Ator, Vice-Mayor Teddy Yap, ug mga miyembro sa SB nanghatag og hinabang balor Php 5,000 sa kada atleta nga nakadaug isip silver medalist sa FUTSAL (sama kini sa futbol apan mas gamay ang dulaan nga kasagaran naa sa sulod) sa mga kababayan-an sa secondaryang dibisyon panahon sa Palarong Pambansa sa Sta. Cruz, Laguna. Mga pahalipay ngadto nila ni Marbelle Joy Epis, Florenz Mae Acson, ug Johanna Marie Quitay.

Siaton nakakuha sa Silver Medal kontra UV, Cebu sa pinakaunang CEBU Regional Open Invitational Karatedo Championship niadtong Hulyo 12-13, 2014 sa J Centermall, Mandaue Cebu City. Nakakuha og ganti sila si Jason Amatorio 14/15 Ind. KATA, Bronze Christopher Jamosmos -55 kgs. Kumite, Bronze - Team Kumite, Silver Bryan Noay -Team Kumite, Silver Jerome Abestano -Team Kumite, Silver Alexis Sanoria -75 kgs. Kumite, Gold -Team Kumite, Silver Edgar Dior Lo -84 kgs. Kumite, Bronze -Team Kumite, Silver Gerry Kent Largo +84kgs. Kumite, Silver Coach: Jerome B. Abestano

Alang sa mga interesadong mahimong miyembro sa programa sa pagpalambo sa industriya sa lubi, text o tawag ni **Lucita Futalan** sa numero: **09057922205**. Mahibalag pud nimo siya diin ang rehistro sa COMELEC
Ayaw na paglangan, apil na!

Pulis Balita

Pamilya Acson sa Maladpad gikawatan

Gisulod sa wala mailhing tawo ang balay ni Valyne ug Franklin Acson didto sa Sitio Maladpad, Brgy. Giligaon niadtong Hulyo25, 2014. Nakawat ang Sony Vaio *laptop* kolor asul uban ang *charger* nga nagkantidad og P50,000, Samsung *camera* kolor itum balor P6,500, Blackberry *cellphone* kolor itum balor P6,000, Samsung Galaxy kolor itum balor P16,000, Samsung Galaxy kolor puti balor P5,000, P150 nga *cash*, ug kutsilyo nga *stainless*. Basi sa imbestigasyon sa kapulisan gitangtang sa kawatan ang pito ka *jalousy blades* sa bintana sa kusina ug direktso kining misulod sa kwarto sa ilang anak. Wala pa gihapon mailhi kung kinsa ang maong kawatan.

Gikawatan ug P1,500 hapit malugos

Gisulod ang balay ni Virginia Tayko, taga Barangay 1, niadtong Hulyo pinaagi sa pagguba sa kandado sa pultahan. Gikawat sa wala mailhing tawo ang alkansiya nga dunay sulod P1,500. Dayon misulod ang tawo paingon sa kwarto sa *working student* nga si Marian Delmoso. Gihawiran ang liog ni Marian apan nakasukol siya ug napakyas ang tawo sa pagpanglugos niya.

Pitaka Gikawat

Gikawat ang puting pitaka ni Aquilina Quilinguin, 59 anyos, taga Brgy. 4, nga iyang gibilin sa U-box sa iyang motor. Namatikdan lamang niya sa pag-ukab sa U-box nga wala na ang pitaka. Ang sulod sa pitaka naglakip sa *driver's license*, SSS ID, PhilHealth ID, Voter's ID, Postal ID, BPI ATM, BDO ATM, ug uban pang mga importanteng dokumento.

Gisugo wala makabalik

Gisugo pagbaligya og baboy didto sa Malatapay, Zamboanguita ni Catalina Macolbacol, 47 anyos, taga Brgy. Inalad, ang iyang pag-umangkon nga si Jojemar Macolbacol Solibas, 29 anyos, minyo, taga Brgy Canaway niadtong Miyerkules petsa 23 sa Hulyo. Wala na mabalik si Jojemar sa ilang balay. Nagsakay siya sa motor nga Honda kolor pula nga gipangag-iya ni Evelyn Solibas.

Products & Services: 24 HRS

WE ACCEPT ALL KINDS OF PRINTING JOBS • DVD & VCD BURNING
COMPUTER SALES, REPAIR (expert)•INK REFILL, CONVERT PRINTER TO CISS
PVC ID, BUSINESS CARD, CERTIFICATES • BOOK BINDING(SOFT & HARD)
RUBBERIZED T-SHIRT PRINTING • MOVIE, MUSIC & PHOTO EDITING
BASIC COMPUTER TUTORIAL (program and hardware)

PLS. CONTACT

CELL # 09351644232 TELL # (035)427-2584
09499424117

Address: BRGY 1, Siaton, Neg. Or.
(INFRONT OF SIATON PLAZA)